

Van Lanschot
SINDS 1737

Kosten voor Beleggingsadvies Specifiek

Tarieven beleggen bij Van Lanschot

In dit overzicht vindt u de kosten die wij u in rekening brengen als u kiest voor onze dienstverlening Beleggingsadvies Specifiek. De belangrijkste kosten zijn de vaste kosten en de variabele kosten voor transacties. Daarnaast kan het voorkomen dat u nog andere variabele kosten moet betalen. Adviseren wij u om beleggingen (zoals beleggingsfondsen, gestructureerde producten of derivaten) in uw portefeuille op te nemen? Dan wijzen wij u erop dat de productontwikkelaar van de beleggingen ook kosten kan berekenen. Voor deze kosten verwijzen wij u naar de Essentiële Beleggersinformatie (EBi) of het Essentiële-informatiedocument (Eid) van de beleggingen.

Kosten voor Beleggingsadvies Specifiek

Inleiding

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor Beleggingsadvies Specifiek?

Vaste directe kosten

2. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?
3. Welke beleggingen nemen wij in de berekening niet mee als belegd vermogen?
4. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?
5. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

Variabele directe kosten

6. Wat zijn de kosten voor aan- en verkooptransacties?
7. Hoe berekenen wij de waarde van een transactie?
8. Wat zijn variabele kosten bij emissies?
9. Wat zijn de variabele kosten bij reguliere optietransacties?
10. Wat zijn de variabele kosten bij overige opties, zoals valutaopties, indexopties of special products?
11. Waar kunt u zien hoeveel variabele kosten u aan ons moet betalen?

Andere variabele directe kosten

12. Welke andere variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?
13. Wat zijn de belastinggerelateerde kosten?
14. Wat zijn handelskosten?
15. Welke kosten moet u betalen om uw portefeuille bij ons over te boeken naar een andere bank?
16. Hoe rekenen wij uw orders in buitenlandse valuta af?

Indirecte kosten

17. Welke kosten rekent een productontwikkelaar van een belegging?
18. Zij er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Overig

19. Welke btw-regels gelden er voor beleggingsdiensten?
  20. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?
  21. Wat moet u nog betalen als de overeenkomst eindigt?
-

Inleiding

In deze Kosten voor Beleggingsadvies Specifiek leest u alles over de kosten die wij u in rekening brengen als u kiest voor onze dienstverlening Beleggingsadvies Specifiek. Dit zijn de directe kosten. De belangrijkste directe kosten zijn de vaste kosten (adviesfee) en de variabele kosten voor transacties. Daarnaast kan het voorkomen dat u nog andere variabele kosten moet betalen.

Naast de directe kosten die wij in rekening brengen, zijn er ook indirecte kosten. Dit zijn de kosten die een productontwikkelaar van een belegging in rekening brengt. De indirecte kosten betaalt u niet rechtstreeks, maar zijn verwerkt in het rendement of de koers van de belegging. Een verdere uitleg van de kosten en een illustratie van de invloed van de kosten op uw rendement kunt u vinden in uw kwartaalrapportage.

Algemeen

1. Welke kosten betaalt u voor Beleggingsadvies Specifiek?

U maakt gebruik of gaat gebruik maken van Beleggingsadvies Specifiek. Dat betekent dat wij u (gaan) adviseren over beleggingen. Voor deze dienstverlening brengen wij u kosten in rekening. Kosten beïnvloeden het netto rendement van uw beleggingen. Daarom is het belangrijk dat u een goed inzicht hebt in die kosten. U ontvangt per kwartaal een overzicht van ons met zowel de directe kosten voor onze dienstverlening als een inschatting van de indirecte kosten van de beleggingen op uw effectenrekening.

Hierna ziet u een tabel met onze belangrijkste kosten. Dit zijn de vaste kosten en de variabele kosten voor transacties (de directe kosten voor onze dienstverlening). Daarna geven wij een beschrijving van deze en andere variabele kosten.

Kosten voor Beleggingsadvies Specifiek

	Vaste kosten				Variabele kosten
	Kosten per jaar (excl. btw)	Minimumbedrag (excl. btw)	Kosten per jaar (incl. btw)	Minimumbedrag (incl. btw)	Kosten per transactie (vrijgesteld van btw)
Beleggingsadvies Specifiek	0,35%	€ 500	0,42%	€ 605	0,45%

Vaste directe kosten

2. Hoe berekenen wij de vaste directe kosten die u moet betalen?

- Voor de berekening gaan we uit van uw gemiddelde belegde vermogen in dat kwartaal. Het belegde vermogen is de totale waarde van alle beleggingen (inclusief opgelopen rente bij uw obligaties) op uw effectenrekening. Het geld op uw effectenrekening tellen wij niet mee. Uw gemiddelde belegde vermogen berekenen wij als volgt. Aan het eind van iedere maand bepalen wij de waarde van uw belegde vermogen. Aan het eind van ieder kwartaal tellen we de waarden van de vier laatste maanden bij elkaar op en delen deze door vier.
- Als uw vaste kosten lager zijn dan het minimumbedrag (zie tabel), dan moet u het minimumbedrag betalen.
- De vaste kosten betaalt u per kwartaal achteraf.
- De vaste kosten die u ons betaalt, worden belast met 21% btw.

3. Welke beleggingen nemen wij in de berekening niet mee als belegd vermogen?

- De premiewaarden van uw optiebeleggingen en de waarden van stockdividenden en claims
- De waarde van uw beleggingen in private-equity fondsen Egeria en/of Gilde
- De waarde van uw beleggingen in bestaande structured products (in 2013 of eerder) uitgegeven door Van Lanschot, Kempen & Co of Kempen Capital Management
- De waarde van uw beleggingen in Side Pockets Theta, Global Opportunities Fund en/of Cadogan

4. Hoe ziet u welke vaste directe kosten u moet betalen?

Aan het begin van elk kwartaal ontvangt u een beleggingsadviesnota over het vorige kwartaal. Wij streven ernaar om deze nota binnen twee weken na het einde van een kwartaal naar u te sturen. Het verstrekken van de nota kan schriftelijk of door de nota op te nemen in uw digitale dossier binnen online bankieren. Op deze nota kunt u zien hoe wij de vaste kosten hebben berekend. Daarnaast ziet u op de nota het bedrag dat u moet betalen. Dit bedrag schrijven wij automatisch af van uw effectenrekening.

Op het rekeningafschrift of het online overzicht van uw rekening ziet u de afschrijving van het bedrag. De vaste kosten nemen wij mee bij de berekening van het nettorendement van uw portefeuille.

5. Welke kosten zijn onderdeel van de vaste directe kosten?

De vaste directe kosten berekenen wij voor onze dienstverlening voor Beleggingsadvies Specifiek. Hierbij hoort de dienstverlening zoals uitgelegd in hoofdstuk 2 van de Voorwaarden voor Beleggingsadvies Specifiek (voorwaarden). Daarbij horen ook de administratie en het bewaren van beleggingen zoals uitgelegd in hoofdstuk 4 van de voorwaarden.

Hierbij moet u denken aan de volgende kosten.

- Kosten voor het bewaren van beleggingen (bewaarloon)
- Kosten voor het incasseren van coupons en dividenden
- De aanvullende kosten bij het contant uitbetalen van coupons en dividenden
- Kosten bij het aflossen van betaalbaar gestelde obligaties door een debiteur
- De aanvullende kosten bij het contant uitbetalen van betaalbaar gestelde obligaties
- Kosten voor het terugvorderen van buitenlandse dividendbelasting over dividenden die betaalbaar zijn gesteld vanaf 1 januari 2014. Voor het terugvorderen van buitenlandse dividendbelasting, betaalbaar gesteld voor 1 januari 2014 moet u wel kosten betalen. Deze kosten zijn dan 5% over het terug te vorderen bedrag, met een minimum van € 20,- per regel. Voor extra activiteiten berekenen wij een uurtarief van € 150,-. Meer informatie over het terugvorderen van buitenlandse dividendbelasting kunt u lezen in hoofdstuk 4 van de voorwaarden.
- Kosten voor een opgave van de successiewaarde van een portefeuille. U of uw erfgenamen kunnen bij ons een opgave voor een portefeuille opvragen waarbij wij de successiewaarden aangeven. Deze hebt u nodig voor uw aangifte.
- Broker- en verwerkingskosten. Brokerkosten zijn de kosten die wij aan een broker moeten betalen om uw transactie uit te laten voeren. Verwerkingskosten zijn de overige kosten die wij moeten betalen aan derden of intern om uw transacties te laten uitvoeren.
- Kosten voor corporate actions. Voor de administratieve afhandeling van corporate actions berekenen wij geen aanvullende kosten. Als de corporate action leidt tot aan- of verkoop van stukken, berekenen wij wel de reguliere variabele kosten.

Variabele directe kosten

6. Wat zijn de kosten voor aan- en verkooptransacties?

Bij een aan- of verkooptransactie brengen wij 0,45% over de totale waarde van de transactie in rekening. De variabele directe kosten zijn vrijgesteld van btw.

De kosten gelden per transactie voor:

- de aan- en verkoop van beleggingsfondsen, aandelen, obligaties en gestructureerde producten;
- de aan- en verkooptransacties van stockdividenden, warrants, claims;
- de uitoefening (exercises) of aanwijzing (assignments) van aandelen- en obligatieopties;
- de aan- en verkooptransacties van edelmetalen;
- de aan- of verkoop van stukken die als gevolg van een corporate action plaatsvinden.

Voor optietransacties hanteren wij andere variabele kosten. Deze staan bij punt 9 en 10 van dit overzicht.

Bij de berekening van de nettoperformance van uw portefeuille nemen wij de variabele kosten mee.

7. Hoe berekenen wij de waarde van een transactie?

- Bij een aan- en verkoop van obligaties berekenen wij de waarde van de transactie door het aantal eenheden te vermenigvuldigen met de coupure en de koers waartegen de transactie is uitgevoerd, inclusief de meegekochte en meeverkochte rente.
- Bij een aan- en verkoop van alle overige beleggingen berekenen wij de waarde door het aantal eenheden te vermenigvuldigen met de koers waartegen de transactie is uitgevoerd.
- Bij de variabele kosten van transacties zoals genoemd bij punt 6 hanteren wij geen minimumbedrag en ze zijn vrijgesteld van btw.

In een aantal voorbeelden lichten wij de berekening van de variabele kosten toe.

Voorbeeld 1

U koopt 100 aandelen in het Kempen Orange Fund à € 45,- (genoteerd aan de beurs in Amsterdam). Uw variabele kosten bedragen (€ 4.500,- x 0,45% =) € 20,25.

Voorbeeld 2

U koopt 200 aandelen Yahoo à \$ 30 (genoteerd aan de beurs in de Verenigde Staten). Stel de dollarkoers is € 0,80. De transactiewaarde bedraagt \$ 6.000. Omgerekend naar euro's is de transactiewaarde € 4.800,-. Uw variabele kosten bedragen (€ 4.800,- x 0,45% =) € 21,60.

Voorbeeld 3

U wilt op 1 augustus voor een bedrag van circa € 20.000,- een vierjarige Nederlandse staatsobligatie aankopen.

De coupon is 2,75% en is betaalbaar op 1 februari van ieder jaar gedurende de looptijd. De huidige koers bedraagt 102%. U koopt € 275,- rente mee over de periode van 1 februari tot 1 augustus. Deze rente ontvangt u terug op de eerstvolgende coupondatum. Uw transactiewaarde is € 20.675,- (aankoop x koers + meegekochte rente van 20.000 x 102% + € 275,-). Uw variabele kosten bedragen (€ 20.675 x 0,45% =) € 93,04.

8. Wat zijn de variabele kosten bij emissies?

In de meeste gevallen betaalt u bij de introductie van een nieuwe belegging (een emissie) de reguliere variabele kosten. In sommige gevallen betaalt u aan de uitgevende instelling op de toegewezen stukken een bepaalde opslag op de uitgiftekoers. Deze opslag is een vergoeding voor de kosten die verband houden met de distributie van de belegging en de marketinginspanningen. Als een dergelijke opslag geldt, staat dat vermeld in het prospectus van de belegging en berekenen wij geen variabele kosten bij de emissie. U kunt bij uw private banker per emissie opvragen of een opslag moet worden betaald en hoe deze wordt berekend.

9. Wat zijn de variabele kosten bij reguliere optietransacties?

Hieronder vindt u een overzicht van de variabele kosten bij reguliere optietransacties. Deze variabele kosten zijn vrijgesteld van btw.

Openings- en sluitingstransacties

Bij openings- en sluitingstransacties betaalt u ons € 3,- kosten per contract met een minimum van € 20,- per transactie. Als de provisie op uw transactie meer is dan de helft van de effectieve waarde dan berekenen wij uitsluitend de helft van de effectieve waarde als provisie. Doet u een sluitingstransactie (closing buy of closing sell) op de binnenlandse markt en is de premie per contract € 0,05 of lager? Dan hoeft u ons geen kosten te betalen. Wij lichten dit toe aan de hand van drie voorbeelden.

Voorbeeld 1

U koopt (open buy) drie callopties op de AEX-index en u betaalt € 6,50 premie per contract. De kosten zijn $3 \times € 3,- = € 9,-$. Uw variabele kosten bedragen € 20,-. Dit zijn de minimale kosten voor deze transactie.

Voorbeeld 2

U verkoopt/schrijft (open sell) 20 callopties op Unilever en u ontvangt € 0,75 premie per contract. De kosten zijn $20 \times € 3,-$. Uw variabele kosten bedragen € 60,-.

Voorbeeld 3

U sluit uw positie callopties Unilever uit voorbeeld 2 (closing buy) en u betaalt € 0,50 premie per contract. De kosten zijn $20 \times € 3,-$. Uw variabele kosten bedragen € 60,-.

Uitoefenings- en aanwijzingstransacties

Bij de uitoefening (exercise) of aanwijzing (assignment) van aandelen- en obligatieopties berekenen wij de variabele kosten van aandelen en obligaties zoals uitgelegd bij punt 6 van dit overzicht.

10. Hoeveel zijn de variabele kosten bij overige opties, zoals valutaopties, indexopties of special products?

De variabele kosten die u ons moet betalen voor openings- en sluitingstransacties, zijn hetzelfde bij overige opties als bij reguliere optietransacties. Dit hebben wij bij punt 9 in dit overzicht uitgelegd.

Uitoefenings- en aanwijzingstransacties

Bij de uitoefening (exercise) of aanwijzing (assignment) van overige opties betaalt u geen variabele kosten.

11. Waar kunt u zien hoeveel variabele kosten u aan ons moet betalen?

Op de transactienota die u na elke uitgevoerde transactie ontvangt, nemen wij de berekende kosten apart op.

Andere variabele directe kosten

12. Welke andere variabele directe kosten moet u ons nog meer betalen?

Naast de variabele directe kosten voor transacties moet u soms nog een aantal andere variabele kosten betalen.

- Belastinggerelateerde kosten
- Kosten die wij apart aan productontwikkelaars van beleggingen moeten betalen, zoals handelskosten
- Leveringskosten bij overboeken op uw verzoek van uw portefeuille naar een andere bank
- Kosten voor het omrekenen van buitenlandse valuta naar euro (valutakosten).

In de punten hieronder lichten we de handelskosten, belastinggerelateerde kosten en de valutakosten verder toe.

13. Wat zijn belastinggerelateerde kosten?

Hieronder vindt u een overzicht van de meest voorkomende belastinggerelateerde kosten van een aantal landen. Belastinggerelateerde kosten zijn vrijgesteld van btw.

Stamp duty

Stamp duty is een belasting die onder meer Engeland en Ierland heffen bij transacties in beleggingen. Hierop hebben wij geen invloed. De ingehouden stamp duty van uitsluitend onderstaande landen moet u aan ons betalen.

- Engeland: 0,5% over het gehele aankoopbedrag
- Ierland: 1,0% over het gehele aankoopbedrag

Financiële transactiebelasting (FTT)

Op 1 augustus 2012 heeft de Franse overheid een FTT ingevoerd. In navolging van Frankrijk heeft ook Italië besloten om vanaf 1 maart 2013 eenzelfde soort FTT in te voeren. In eerste instantie alleen voor aandelen (of voor op aandelen lijkende waarden) en sinds 1 juli 2013 ook voor derivaten. Hierna kunt u lezen hoe Frankrijk en Italië deze kosten berekenen.

Frankrijk

Bij aankopen (of in het geval van uitoefening van een optie, de verkrijging) van beleggingen moet u 0,3% betalen over het gehele aankoopbedrag. De beleggingen waarover deze belasting wordt geheven zijn onder meer:

- aandelen van ondernemingen die hun hoofdvestiging in Frankrijk hebben en een marktwaarde van meer dan 1 miljard euro (gemeten op 1 januari in het jaar waarin de transactie wordt verricht); en
- andere op bovengenoemde aandelen lijkende beleggingen, zoals certificaten van aandelen, stemrechtcertificaten en converteerbare obligaties.

Italië

Bij aankopen op een beurs van aandelen of op aandelen lijkende beleggingen moet u 0,12% betalen over het gehele aankoopbedrag. Doet u een aankoop buiten een beurs om? Dan betaalt u kosten van 0,22% over het gehele aankoopbedrag. In ons Orderuitvoeringsbeleid staat dat wij aandelen via een beurs kopen. Deze hogere kosten zijn daardoor niet op uw transacties van toepassing. De beleggingen waar deze belasting over wordt geheven zijn onder meer:

- aandelen van ondernemingen die hun hoofdvestiging in Italië hebben en een marktwaarde van meer dan 500 miljoen euro (gemeten op 1 december in het voorgaande jaar); en
- andere op bovengenoemde aandelen lijkende beleggingen, zoals certificaten van aandelen, stemrechtcertificaten en converteerbare obligaties.

Voor derivaten moeten u en uw tegenpartij kosten betalen. Daarnaast wordt in het geval u een optie uitoefent, de verkrijging van de beleggingen ook belast voor 0,12% over het gehele verkrijgingsbedrag (aantal beleggingen x beurskoers).

14. Wat zijn handelskosten?

Handelskosten zijn kosten (waaronder toe- en uittreedkosten) die wij moeten betalen aan productontwikkelaars van beleggingen, zoals bijvoorbeeld beleggingsfondsen en gestructureerde producten. Deze kosten zijn opgenomen in de prospectus van het beleggingsfonds of gestructureerde product. Meestal zijn deze kosten verwerkt in de aan- of verkoopkoers van de belegging. Brengt de productontwikkelaar deze kosten apart in rekening? Dan berekenen wij deze afzonderlijk aan u door. Handelskosten zijn vrijgesteld van btw.

15. Welke kosten moet u betalen om uw portefeuille bij ons weg te boeken?

Wilt u uw portefeuille overboeken naar een andere bank of naar een andere cliënt binnen de bank? Dan moet u daarvoor betalen. U moet betalen voor de girale leveringen van beleggingen van uw beleggingsdepot bij ons naar een beleggingsdepot bij een andere bank. Deze kosten berekenen wij per belegging (titel). Het maakt daarbij niet uit of de levering naar een bank binnen of buiten Europa plaatsvindt. De kosten bedragen:

- € 18,15 (incl. btw) voor een belegging die op een beurs binnen Europa genoteerd is,
- € 24,20 (incl. btw) voor een belegging die op een beurs buiten Europa genoteerd is,
- € 60,50 (incl. btw) voor een belegging die niet-beursgenoteerd is.

Voor een overboeking van uw beleggingsdepot naar een ander beleggingsdepot bij Van Lanschot of haar dochterondernemingen betaalt u geen kosten.

16. Hoe rekenen wij uw orders in buitenlandse valuta af?

Geeft u een order op voor een belegging die een andere valuta heeft dan de euro? En hebt u bij ons geen rekening in deze valuta? Dan rekenen wij uw order om naar de euro. U ziet op uw transactienota de valutakoers die wij gebruiken om uw order af te rekenen. De valutakoers die we gebruiken bij de afrekening van uw koop- of verkooporder wordt een aantal keer per dag vastgesteld en is de actuele koers die in het systeem op dat moment beschikbaar is, plus of min een aantal pips.

Pip is de afkorting van 'percentage in point'. De meest valutakoersen noteren in vier cijfers achter de komma. De kleinst mogelijke verandering van een valutakoers is de verandering van één punt van het laatste cijfer achter de komma. Die verandering wordt pip genoemd. Als voorbeeld een verandering van de USD koers van 1.0641 naar 1.0640 is 1 pip. Een verandering in de SEK koers van 9.4260 naar 9.4270 is 10 pips.

Bij een kooporder trekken wij het aantal pips van de koers af. Bij een verkooporder tellen wij het aantal pips bij de koers op. Het aantal pips dat wij aftrekken of optellen is een vergoeding voor het risico dat wij lopen bij de valutatransactie, de kosten en het onderhoud van het systeem dat we gebruiken en een winstopslag.

In de tabel ziet u per buitenlandse valuta hoeveel pips we bij de koers aftrekken of optellen. Dit zijn de valuta die we op dit moment het meest gebruiken.

Aantal pips per buitenlandse valuta

Valuta	Aantal pips	Valuta	Aantal pips
AUD	50	HKD	330
CAD	50	JPY	4750
CHF	40	NOK	350
DKK	280	SEK	350
GBP	32	USD	40

Bij een valutatransactie lopen wij risico, omdat we achteraf de buitenlandse valuta zelf nog moeten kopen of verkopen. De koers die wij daarbij krijgen, wijkt vaak af van de koers waartegen wij voor u de koop of verkoop hebben afgerekend.

Indien Van Lanschot geen correspondentbank aanhoudt in een bepaald land dan zal de omrekenkoers van de vreemde valuta worden vastgesteld door de depotbank waar uw belegging op dat moment wordt bewaard.

Als u vaker transacties in een vreemde muntsoort doet, kunt u gebruikmaken van de Multicurrency-rekening. U moet dan ook bij ons een rekening-courant in die vreemde muntsoort hebben als tegenrekening. U kunt een Multicurrencyrekening aanvragen bij uw beleggingsadviseur.

De valutakosten die wij in rekening brengen ziet u terug op uw transactienota. Ook ziet u de valutakosten in uw kwartaalrapportage.

Indirecte kosten

17. Welke kosten berekent een productontwikkelaar van een belegging?

De makers of productontwikkelaars van beleggingen berekenen ook kosten. Het gaat hier vooral om beleggingsfondsen en gestructureerde producten. Deze kosten worden niet rechtstreeks bij u in rekening gebracht, maar zijn verwerkt in het rendement of de koers van de belegging. Deze indirecte kosten bij beleggingen bestaan onder meer uit de management fee, administratiekosten, accountantskosten, vergunningen, belastingen, transactiekosten van beleggingen en de bewaarvergoeding.

Productontwikkelaars zijn verplicht om alle kosten van een belegging te tonen in een officieel document, een EBi of een Eid. In het Eid kunt u de totale kosten zien die gedurende de looptijd van de belegging in rekening worden gebracht. U ziet de kosten uitgedrukt in een geldbedrag en in procenten. In de EBi ziet u de lopende kosten van een beleggingsfonds in procenten op jaarbasis. De lopende kosten van een beleggingsfonds worden ook wel On going charges figure (OCF) genoemd.

Wij tonen deze indirecte kosten in uw kwartaalrapportage. Ook laten wij de invloed zien van de kosten op het rendement van uw portefeuille. De procentuele kosten op jaarbasis van iedere belegging kunt u zien in uw portefeuilleoverzicht. Met behulp van deze kosten per belegging berekenen we ook de indirecte kosten over de gehele portefeuille op jaarbasis. Voor die berekening hanteren we de aanname dat de samenstelling van de portefeuille vanaf rapportagedatum het hele jaar ongewijzigd blijft. Daarom blijft de opgave van de indirecte kosten altijd een schatting. Een verdere toelichting vindt u in de kwartaalrapportage zelf.

18. Zijn er indirecte kosten die wij niet laten zien?

Als u een transactie doet is de koers die u betaalt, de koers die wij voor u op de markt hebben gerealiseerd. Het kan echter zijn dat bij transacties op het moment van handel de bied- en laatkoers op de markt van elkaar verschillen. Er kan dan sprake zijn van transactiekosten. Dit is niet hetzelfde als de valutakosten beschreven onder punt 9. van dit hoofdstuk. Of er sprake is van transactiekosten is afhankelijk van onder andere de markt, de verhouding tussen vraag en aanbod en de relatieve omvang van de transactie. Wij kunnen deze kosten daarom niet vooraf en niet achteraf laten zien.

Overig

19. Welke btw-regels gelden er voor beleggingsdiensten?

Over diensten die een bank levert in Nederland is in principe btw verschuldigd. Uitzondering hierop zijn de diensten die zijn vrijgesteld van btw, zoals bepaalde diensten met betrekking tot beleggingen, collectieve fondsen, kredietverlening en betalingsverkeer. Als in deze brochure achter een kostenpost staat dat het inclusief btw is, dan zijn de kosten in beginsel belast met 21% btw en de btw is dan bij de prijs inbegrepen.

Nederlandse btw is in beginsel alleen verschuldigd als de dienst in Nederland plaatsvindt. In bepaalde gevallen is de dienst ook belast als deze binnen de EU wordt verricht aan een particulier. In geval van internationale dienstverlening moet voor de toepassing van de btw-wetgeving daarom nader worden beoordeeld waar de dienst plaatsvindt. Om te bepalen of een dienst volgens de btw-wetgeving in Nederland plaatsvindt (en de bank dus btw in rekening moet brengen), gelden de volgende hoofdregels.

Diensten business-to-business

Als de bank de dienst verleent aan een ondernemer met een btw-identificatienummer, dan is de plaats van dienst het land waar deze ondernemer is gevestigd. De btw-wetgeving van dat land is dan van toepassing. Stel, wij verlenen een btw-plichtige dienst aan een ondernemer in Engeland. Dan is de btw-wetgeving van Engeland van toepassing. Op de factuur staat dan 'reverse charge'. Dit betekent dat door de ondernemer in Engeland Engelse btw moet worden afgedragen.

Diensten business-to-consumer

Verleent een bank een dienst aan een particuliere klant of vennootschap die zich voor de btw niet als ondernemer kwalificeert (geen btw-identificatienummer)? Dan is de plaats van dienst het land waar de dienstverlener is gevestigd van toepassing. In dit geval vindt de dienst plaats in Nederland en brengen wij Nederlandse btw in rekening. Deze regel geldt alleen als de (particuliere) afnemer van de dienst in de Europese Unie woont of is gevestigd. Woont de afnemer niet in de Europese Unie? Dan is er geen Nederlandse btw verschuldigd.

Stel, wij verlenen een btw-plichtige dienst aan een particuliere klant die in Frankrijk woont. Dan is de plaats van dienst Nederland en wordt Nederlandse btw in rekening gebracht.

Stel, wij verlenen een btw-plichtige dienst aan een particuliere klant die in Canada woont. Dan is de plaats van dienst Canada en wordt geen Nederlandse btw in rekening gebracht.

20. Wat gebeurt er als wij kosten aanpassen?

Wij mogen de kosten voor onze dienstverlening voor beleggingsadvies Specifiek op elk moment aanpassen. Wij laten u dat minimaal 30 dagen voordat de aanpassing ingaat weten. Bent u het niet eens met een aanpassing? Dan kunt u de beleggingsrelatie met ons beëindigen door ons een ondertekende brief of een e-mail te sturen.

21. Wat moet u nog betalen als de overeenkomst eindigt?

Is de overeenkomst beëindigd? En hebt u vooraf kosten betaald voor ná de datum van beëindiging? Dan zijn wij niet verplicht om die kosten aan u terug te betalen. Moest u nog kosten betalen over de periode tot aan de datum waarop de overeenkomst is beëindigd? Dan moet u die nog steeds aan ons betalen. U moet na beëindiging nog wel variabele kosten betalen, bijvoorbeeld voor het verkopen van bepaalde beleggingen. De vaste kosten voor onze dienstverlening Beleggingsadvies Specifiek blijven wij alleen afschrijven als sprake is van een situatie zoals omschreven in de overeenkomst of voorwaarden. Dit is bijvoorbeeld het geval als wij de andere rekeninghouder of uw erfgenamen na uw overlijden blijven adviseren.